

ENERGIFORBRUK VED SLAKTING, KJØLING OG TRANSPORT AV LAKS TRADISJONELT OG VED SUPERKJØLING

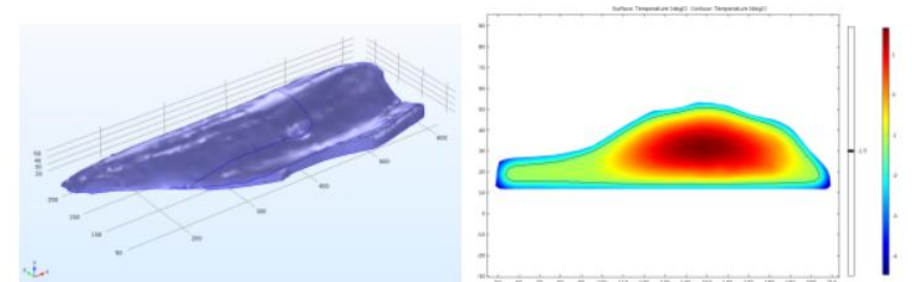
Tom Ståle Nordtvedt

Seniorforsker SINTEF Ocean

Agenda

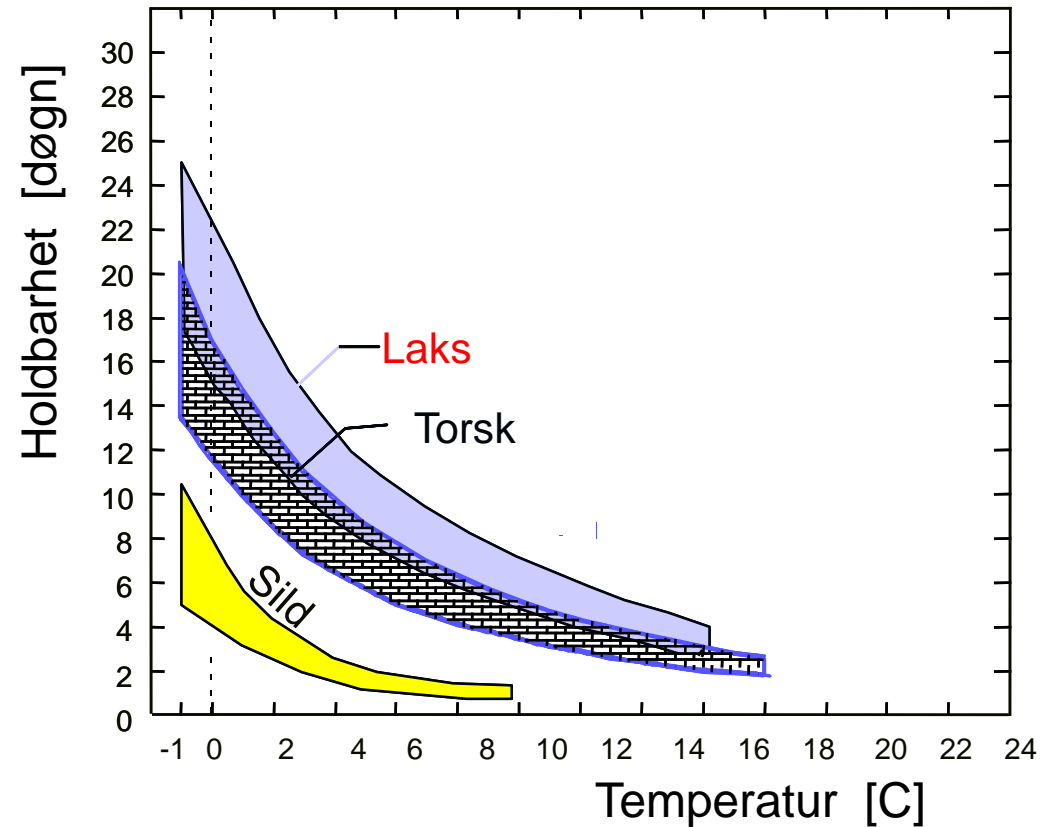
- Superkjøling, hva er det ?
- Energiforbruk i lakseslakteri (trad. og med superkjøling)
- Energiforbruk transport.
- Oppsummering

I dag anses "ferskt" å ha best kvalitet

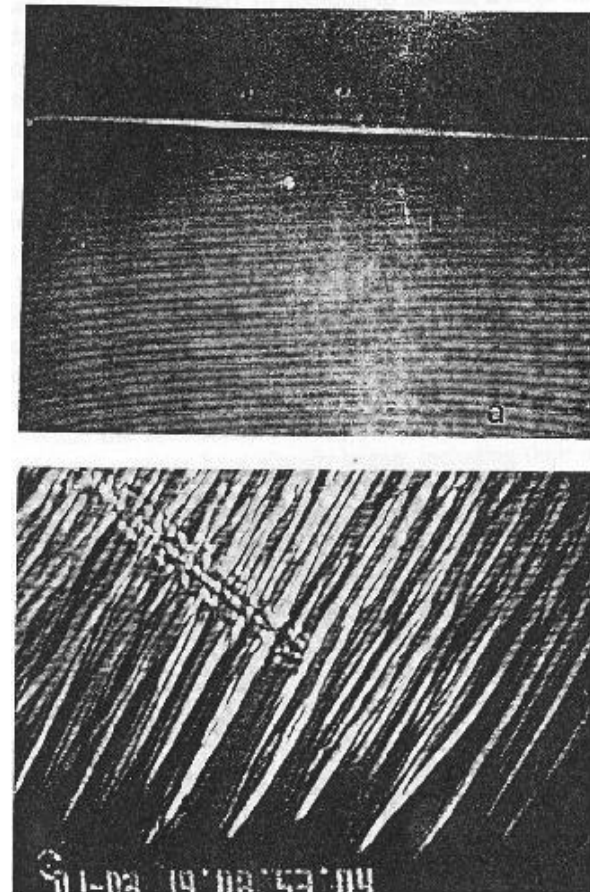
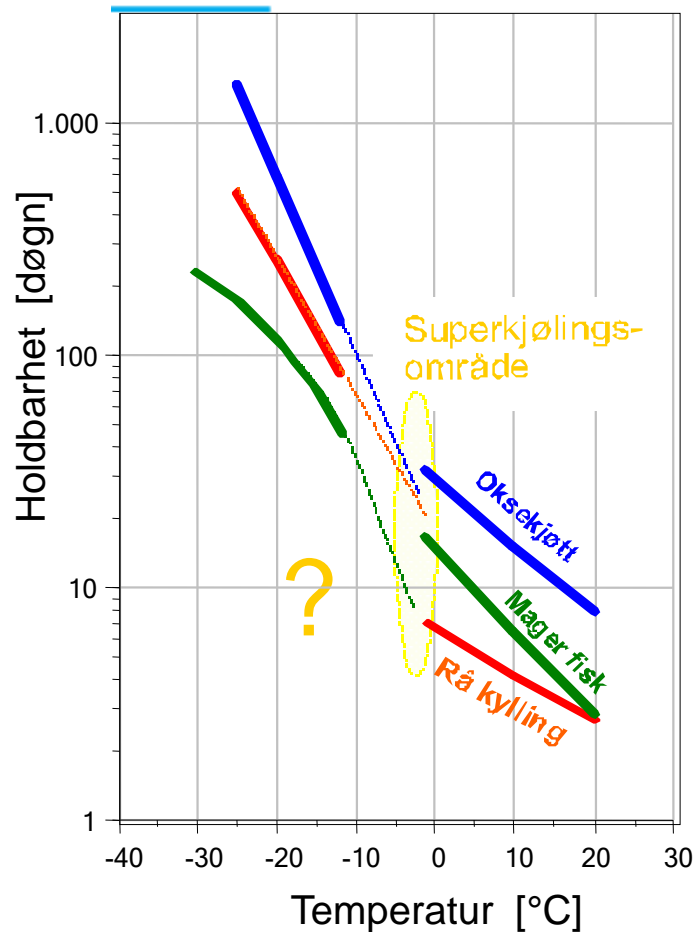
Hva er ferskt?

- Behandling
- Temperatur
- Tid

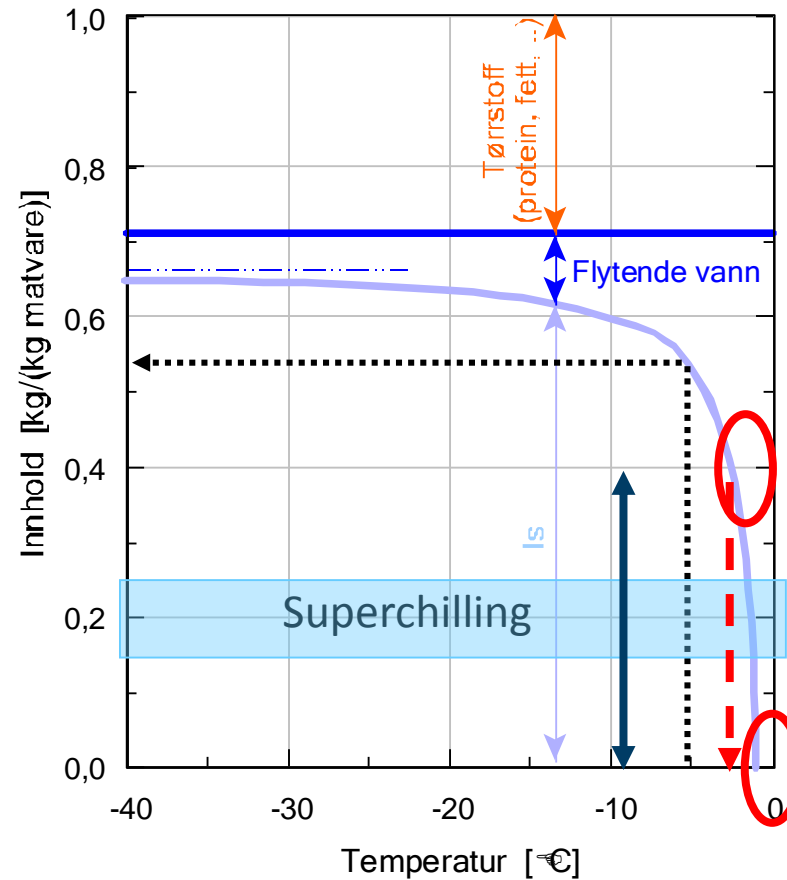
Kan noe av isen flyttes inn i fisken? = Superkjøling

Hvordan vil isen i fisken arte seg?

©Rubinsky

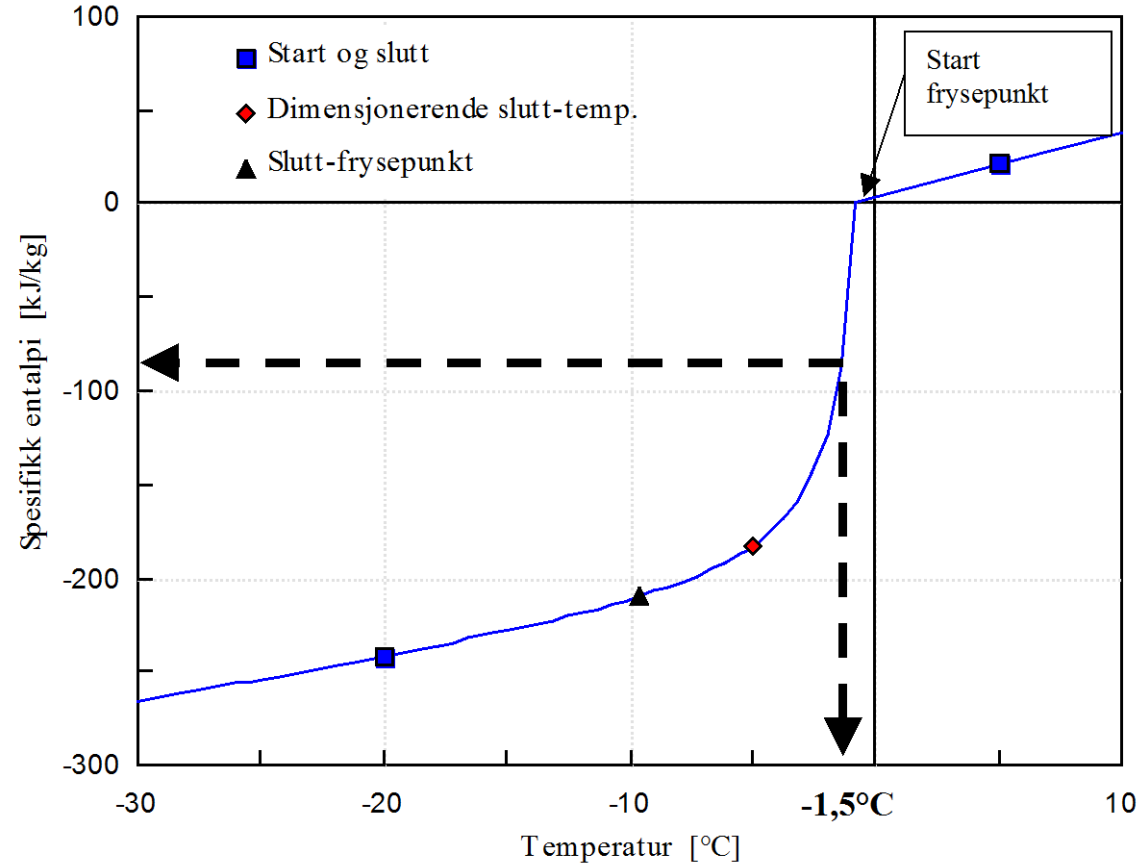
Sammenheng mellom temperature og isfraksjon – supekjøling.

Initial freezing point ~ -1°C

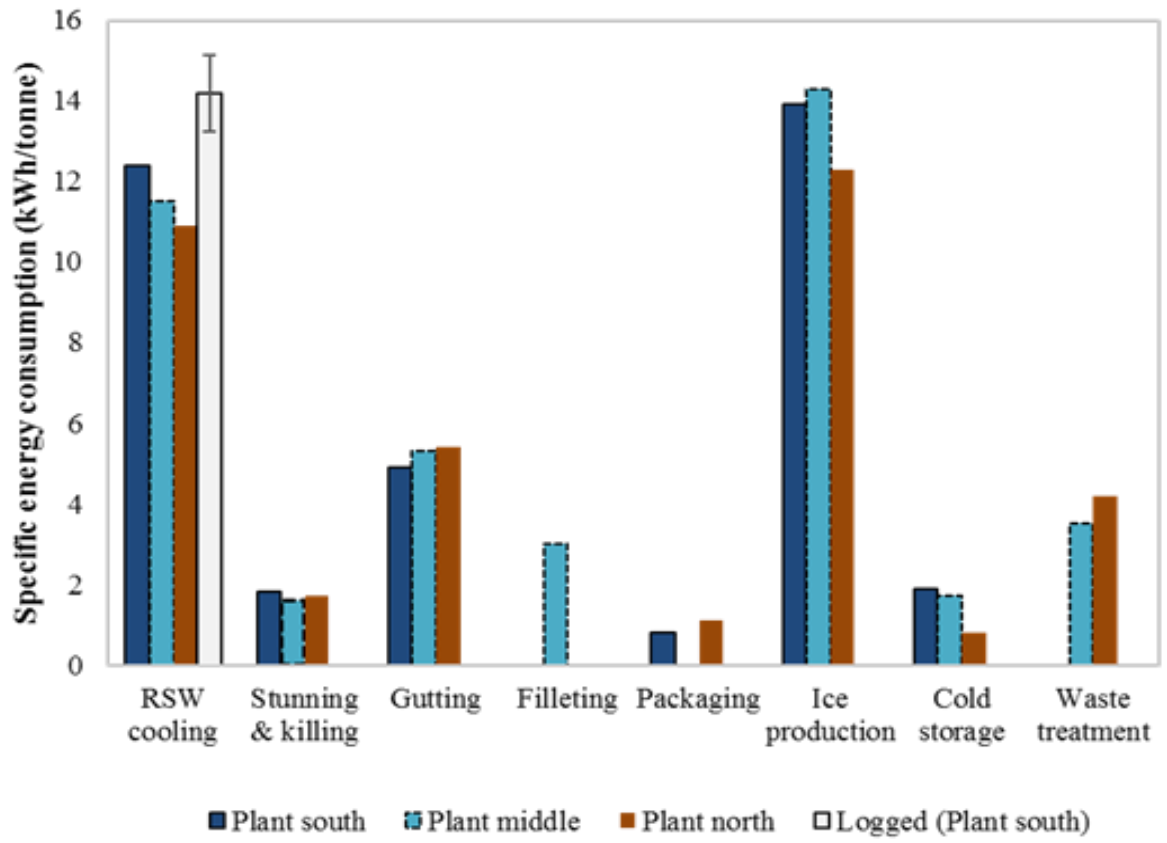
End of superchilling ~ -2,5°C

Temperatur under initial fryse punkt

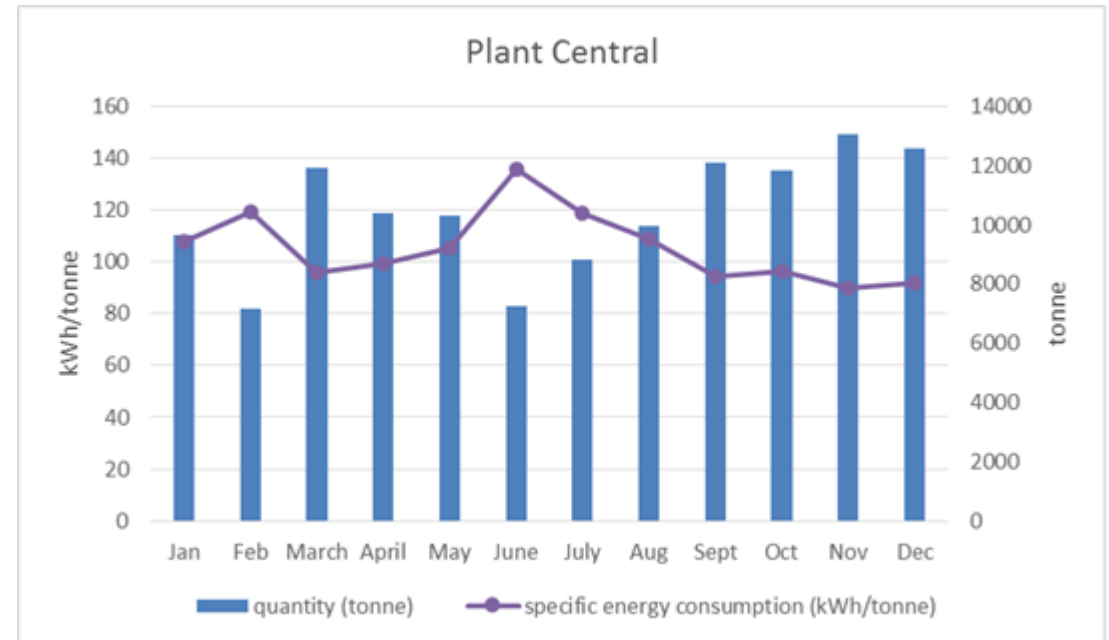
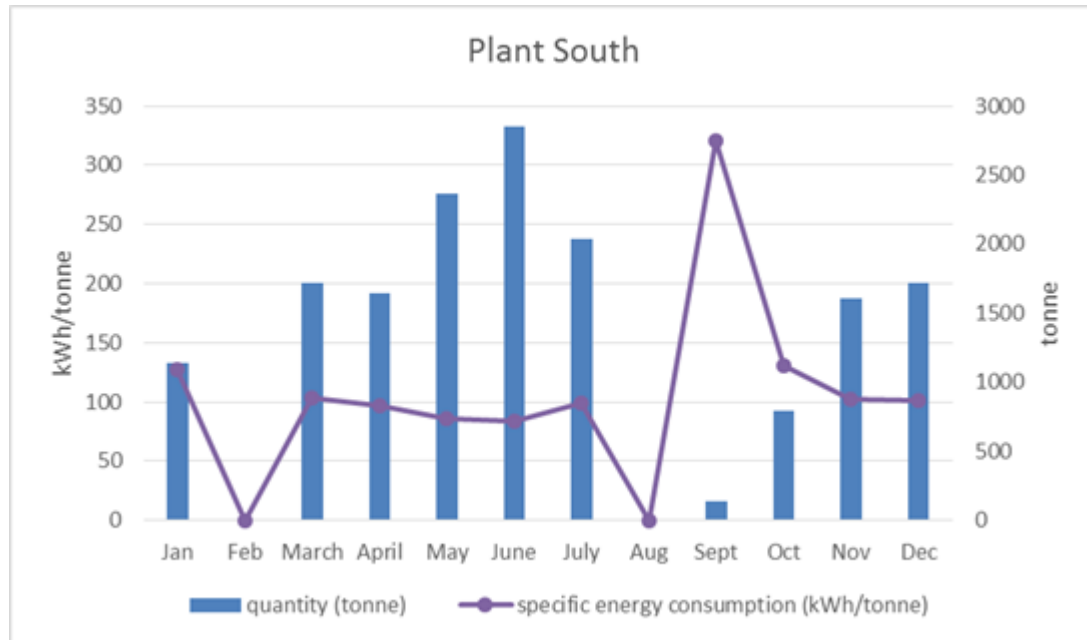
**Det kreves ca 85 kJ/kg eller
23,6 kWh/tonn for å
superkjøle filet til ca -1,5°C**

Energiforbruk ved kjøling og isproduksjon

Omtrent 28 kWh/tonn går med til kjøling og isproduksjon

Variasjoner i energiforbruket

Dagens situasjon m.h.t. kuldeteknikk og lastebærere - biltransport

Størrelseskatagori	3...4 kg	5...6 kg
Antall fisk i esken	6	4
Masse av fisk (m_f)	21,0	22,0
Masse av is (ca. 27% av m_f)	5,8	6,1
Masse av kasse	0,5	0,5
	<hr/>	<hr/>
	Sum [kg]	
	27,3	28,6

En semitrailer er typisk lastet med 25,2 tonn hvor av
~ 19,2 tonn (76%) er fisk
~ **5,3 tonn (21%) er is**
~ 0,8 tonn (3%) er emballasje m.m.

Test med emballasje

- Ferske laksefileter ble skaffet og superkjølt.
- Testet med vanlig standard 40+80 kasse samt 10 kg filetkasser.

Superkjøling

- Superkjøling i en impingement fryser

Standard kasse

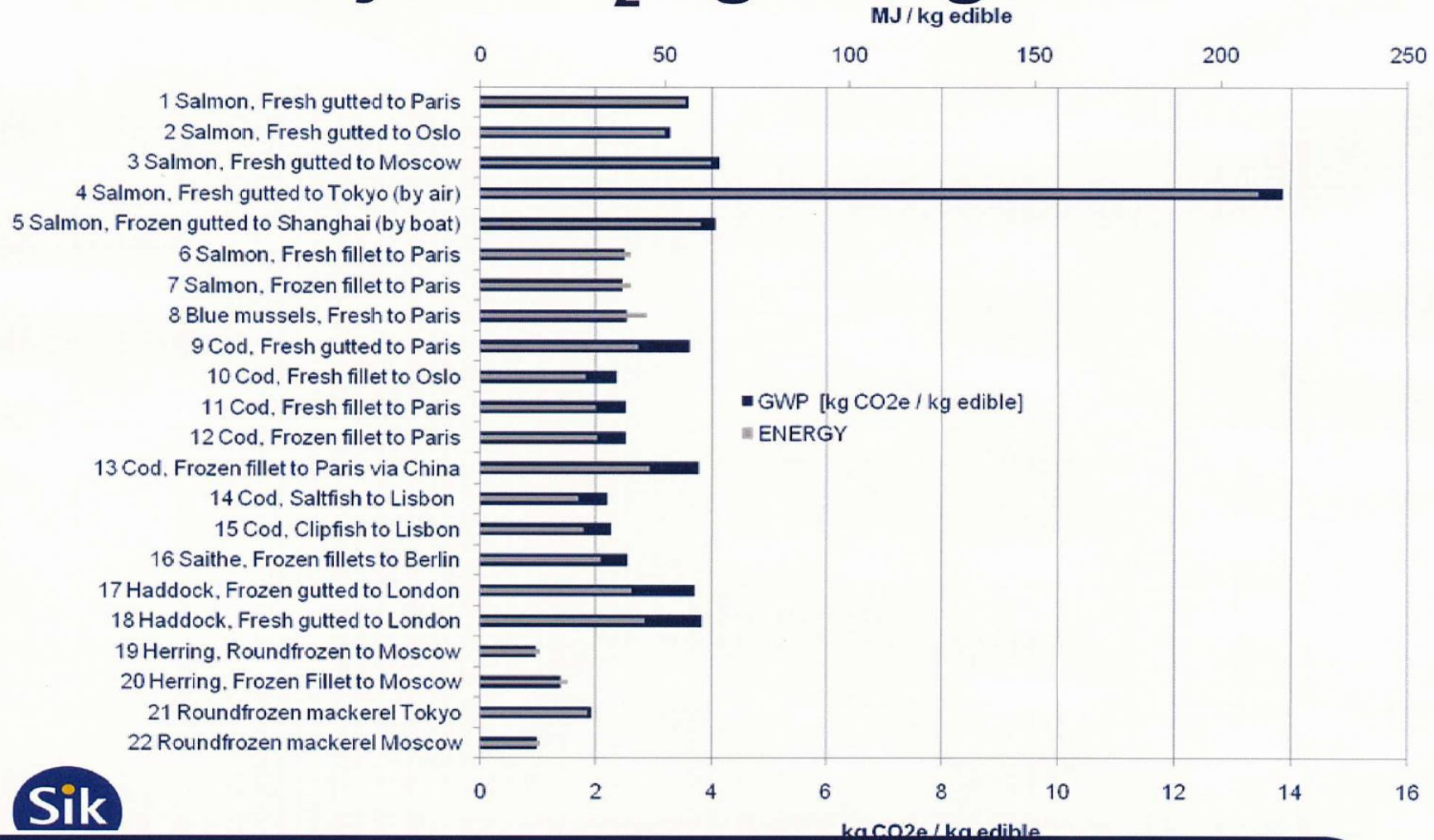
- Fikk samme mengde i kassene som om de skulle vært ferske.

Oppsummering

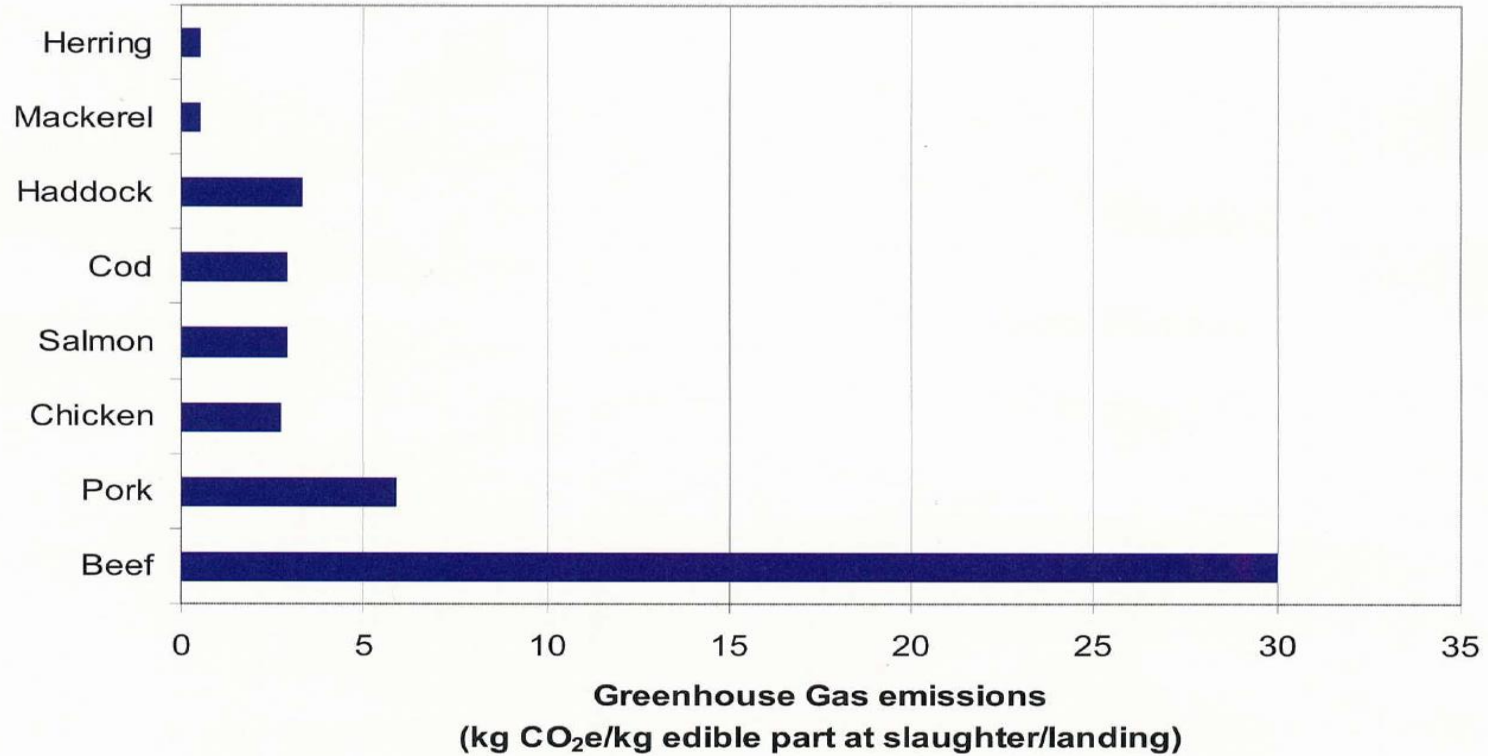

- Teoretisk forbruket ved superkjøling av laksefilet ligger rundt 24 kWh/tonn
- Det erstatter et forbruk til kjøling og isproduksjon på rundt 28 kWh/tonn
- Ved superkjølt transport får man erstattet deler av isvolumet med laksefilet som gir et lavere spesifikt energiforbruk under transport

Korrelasjon CO₂ og energibruk

Seafood in perspective

Teknologi for et bedre samfunn